

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 sierpnia 2016 r.,

sprawy **M. D.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 4 marca 2016 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 7 maja 2015 r.,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,

2. zwolnić skazanego M. D. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

M. D. został oskarżonego o to, że:

I. w dniu nieustalonym w okresie pomiędzy 30 maja 2001 r. a 19 marca 2003 r. w W. działając w ramach zorganizowanej grupy zbrojnej chcąc, aby A. Ł. pozbawił życia T. F. swoim zachowaniem polegającym na dostarczeniu środka transportu oraz dowiezieniu wymienionego na miejsce zdarzenia ułatwił mu usiłowanie dokonania tego przestępstwa, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 4 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

II. w dacie bliżej nieustalonej w okresie pomiędzy miesiącem lutym a kwietniem 2003 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z M. W. i osobą przeciwko której skierowano odrębny akt oskarżenia w sprawie VI Ds. .../05/S, włamał się do samochodu marki Daewoo Tico, a następnie usiłował dokonać jego kradzieży, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na niemożność uruchomienia silnika, działając na szkodę nieustalonej osoby, przy czym wymienionego czynu dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, będąc skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w sprawie III K .../97 z dnia 1.06.1998 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 500 zł grzywny za przestępstwo z art. 11 § 1 d. k.k. w zw. z art. 208 d. k.k., którą to karę pozbawienia wolności odbywał w okresie od 10.02.1999 r. do 10.08.2000 r., tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 maja 2015 r., sygn. VIII K .../12, Sąd Okręgowy w W. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z pkt I aktu oskarżenia, tj. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 4 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., zaś w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie II uznał go za winnego tego, że w bliżej nieustalonej dacie, nie wcześniej niż w styczniu 2003 r. i nie później niż w maju 2003 r., w W., na parkingu przy ul. M. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z P. O. i M. W., usiłował dokonać kradzieży z włamaniem samochodu marki Daewoo Tico, na szkodę nieustalonej osoby, w ten sposób, że wyłamał zamek w drzwiach pojazdu, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na niemożność uruchomienia silnika, przy czym wymienionego czynu dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, będąc skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w sprawie III K .../97 z dnia 1.06.1998 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 11 § 1 d. k.k. w zw. z art. 208 d. k.k., którą odbywał w okresie od 10.02.1999 r. do 10.08.2000 r., tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za ten czyn skazał go i na podstawie art. 14 1 k.k. w zw. z art. 279 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych

W apelacji na korzyść oskarżonego, w zakresie uznania M. D. za winnego popełnienia czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., obrońca zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów prawa karnego procesowego - art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 424 § 1 i 2 k.p.k. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie zeznań P. O. w zakresie czynu polegającego na usiłowaniu dokonania kradzieży z włamaniem samochodu marki Daewoo Tico, co skutkowało oparciem wyroku jedynie na pomówieniu świadka koronnego i pominięciem wątpliwości, niejasności i okoliczności przemawiających na korzyść M. D. „bez należytego, zgodnego z zasadami logicznego wnioskowania uzasadnienia zapadłego orzeczenia”,

II. mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów prawa karnego procesowego — art. 92 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 410 k.p.k. polegającą na zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z nagrania eksperymentu procesowego z udziałem P. O. dotyczącego zarzutu usiłowania kradzieży samochodu Daewoo Tico i oparciu się w ustaleniu stanu faktycznego wyłącznie na szczątkowym, częściowo nieczytelnym protokole z tej czynności, co ograniczyło materiał dowodowy w niniejszej sprawie.

W konkluzji obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego M. D. od popełnienia zarzucanego mu czynu, względnie o uchylenie zaskarżonego w części orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Z ostrożności procesowej, w przypadku niepodzielenia przez Sąd Apelacyjny wskazanych zarzutów, na podstawie art. 438 pkt. 4 k.p.k., obrońca podniósł także zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec M. D. kary pozbawienia wolności polegający na wymierzeniu mu kary roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wartości jednej stawki na kwotę 10 zł, podczas gdy całokształt okoliczności sprawy, w tym podrzędna rola oskarżonego w zdarzeniu, faktyczny brak szkody, w tym pokrzywdzonego, przemawia za wymierzeniem kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i nieorzekaniem kary grzywny.

Sąd Apelacyjny, po przeprowadzonym postępowaniu odwoławczym, wyrokiem z dnia 4 marca 2016 r., sygn. II AKa .../15, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się obrońca skazanego, który we wywiedzionej na jego korzyść kasacji, zaskarżając wyrok Sądu Odwoławczego w całości, na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., zarzucił mu rażące naruszenie prawa, mogące mieć wpływ na treść orzeczenia, to jest obrazę prawa procesowego:

„I. Art. 5 § 2 k.p.k. przez przyjęcie do prawomocnego wyroku rozstrzygnięcie sądu I Instancji i nie dającej się usunąć wątpliwości dotyczącej tego, czy do zdarzenia polegającego na usiłowaniu kradzieży z włamaniem samochodu Daewoo Tico w istocie doszło, w sytuacji:

- braku bezspornych danych przemawiających za przyjęciem wersji świadka P. O.,
- procesu poszlakowego i nie istnieniu nieprzerwanego ciągu poszlak oraz dowodów pośrednich,

na niekorzyść skazanego, zamiast na jego korzyść;

2. Art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez zaakceptowanie w toku kontroli instancyjnej naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przy ocenie zeznań P. O. w zakresie czynu polegającego na usiłowaniu dokonania kradzieży z włamaniem samochodu marki Daewoo Tico, co skutkowało oparciu wyroku jedynie na pomówieniu świadka koronnego i pominięciu wątpliwości, niejasności i okoliczności przemawiających na korzyść M. D. bez należytego, zgodnego z zasadami logicznego wnioskowania uzasadnienia zapadłego orzeczenia,

3. Art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nieustosunkowanie się przez sąd odwoławczy w sposób spełniający minimalny standard procesowy do zarzutów i wniosków zawartych w apelacji obrońcy M. D.,

4. Art. 167 k.p.k., art. 424 k.p.k. i art. 452 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie przez sąd odwoławczy przeprowadzenia dowodu z odtworzenia nagrania z eksperymentu procesowego i poprzestaniu na niepełnym i częściowo nieczytelnym protokole z w/w czynności, co skutkowało oparciem orzeczenia na niepełnym materiale dowodowym.

W następstwie tych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego, jak i wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Regionalnej w K. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wbrew stanowisku autora kasacji i wagi podniesionych w niej uchybień, kasację należało oddalić jako oczywiście bezzasadną w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 519 k.p.k., kasacja może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, a zarzuty kasacyjne nie mogą wprost kwestionować ustaleń faktycznych, bowiem kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa (art. 523 § 1 k.p.k.).

Wbrew twierdzeniom obrońcy skazanego M. D. i treści zarzutu z pkt 3 kasacji, Sąd Apelacyjny, stosując się do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., rozpoznał, a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k., podał, dlaczego uznał zarzuty w zakresie oceny zeznań świadka P. O., podniesione w apelacji, za niezasadne (k. 10-18 uzasadnienia). Bezprzedmiotowe wydaje się powtarzanie argumentacji tam przedstawionej i w tym zakresie zainteresowane strony należy odesłać do jego lektury. Sąd w uzasadnieniu odniósł się bowiem do wszystkich kwestii, które w kasacji porusza obrońca, tj. posiadania przez M. W. dokumentów na pojazd Daewoo Tico, które legalizowałyby skradziony pojazd takiej marki, wyrwanie przez M. W. z samochodu jakiegoś elementu od układu kierowniczego, czy braku zgłoszenie przez właściciela przypisanego skazanemu czynu szkody.

Analiza kasacji nieodparcie prowadzi do dwóch wniosków. Po pierwsze: zarzuty z pkt 1, 2 i 4 kasacji są *de facto* powtórzeniem zarzutów apelacji z pkt I i II (i pozostają w związku z zarzutem obrazy art. 457 § 3 k.p.k. z pkt 3), po drugie: jej wniesienie pozwoliło obrońcy, ponownie zakwestionować poczynione w sprawie ustalenia faktyczne i przedstawić swoją ocenę zgromadzonego materiału i wybiórczo odnieść się w szczególności do zeznań świadka P. O.

Lektura uzasadnienia orzeczenia Sądu Apelacyjnego nie potwierdza zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. w zakresie przypisania skazanemu usiłowania kradzieży z włamaniem do samochodu Daewoo Tico. Skuteczne posłużenie się tym zarzutem, może przynieść skutek jedynie wówczas, gdy zostanie wykazane, że orzekający w sprawie Sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zaś zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów. O naruszeniu tego przepisu można więc mówić wówczas, gdy sąd (i tylko sąd, jako organ orzekający) ustalając, że zachodzą nie dające się usunąć wątpliwości, nie rozstrzygnie ich na korzyść skazanego, co w tej sprawie nie miało miejsca.

W przedmiotowej sprawie, nie sposób także skutecznie stawiać zarzutu obrazy art. 7 k.p.k., w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał także na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł w sprawie obrazić wskazanego przepisu. Sąd Apelacyjny podkreślił, iż Sąd Okręgowy, z poszanowaniem reguł art. 7 k.p.k., wykazał i w sposób rzeczowy i przekonujący uzasadnił, dlaczego dał wiarę zeznaniom świadka P. O.

Wbrew stanowisku obrońcy Sądy rozpoznające przedmiotową sprawę wzięły pod uwagę, zgodnie z treścią art. 410 k.p.k., całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, opierając swoje rozstrzygnięcia na wszystkich dowodach przeprowadzonych w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do zarzutu obrazy art. 167 k.p.k., art. 424 k.p.k. i art. 452 § 2 k.p.k. z pkt 4 kasacji stwierdzić należy, że i on jawi się jako oczywiście bezzasadny. Przepis art. 167 k.p.k., w brzmieniu w dacie orzekania, nakładał na sąd obowiązek przeprowadzenia dowodów m.in. z urzędu, ale tylko w takim zakresie, w jakim było to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2006 r., V KK 360/05, OSNwSK 2006, poz. 819). Sąd Okręgowy, a za nim Sąd Apelacyjny, dokonując oceny materiału dowodowego uznał, że jest on pełny i nie nasuwa wątpliwości co do stanu faktycznego, a skoro tak, to nie był zobowiązany do przeprowadzenia w tym zakresie, i to z urzędu, szerszego postępowania dowodowego. Eksperyment procesowy został utrwalony za pomocą dźwięku. Obrona nie podnosiła, by czynność procesowa udokumentowana

protokołem z 24 marca 2005 r. odbyła się nie prawidłowo, nie podnosiła również zastrzeżeń, co do sposobu jej utrwalenia (protokół k. 8984- 8987/t.XLII). Również w tym zakresie zarzut obrazy przepisu art. 424 § 1 k.p.k., kierowany do Sądu Apelacyjnego, w sytuacji, w której nie czynił on nowych ustaleń, natomiast zaakceptował ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji, jawi się jako chybiony. Tylko w przypadku, gdyby Sąd odwoławczy poczynił nowe ustalenia, ciążyłby na nim obowiązek wskazania w uzasadnieniu orzeczenia przesłanek zajętego stanowiska według reguł przewidzianych dla uzasadnienia wyroku sądu I instancji w art. 424 § 1 k.p.k., a także wykazania błędu w rozumowaniu tego sądu, będącego podstawą odmiennych ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2008 r., V KK 376/07, LEX nr 406867). Ponieważ w rozpoznawanej sprawie Sąd Odwoławczy nie czynił nowych ustaleń, nie mógł naruszyć powołanego przepisu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

eb